

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-775/16-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Znojmo, příspěvková organizace
Sídlo	Rooseveltova 21, 669 02 Znojmo
E-mail právnické osoby	zuszn@mboxzn.cz
IČ	70285756
Identifikátor	600003736
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Jaromír Berka
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Rooseveltova 21, 669 02 Znojmo
Termín inspekční činnosti	24. 5. 2016 – 26. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola ve Znojmě je škola státní. Jejím zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Škola je čtyřoborová. Poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Nabídka vyučovaných nástrojů je pestrá. Výrazně dominuje klavír - 187 žáků. Následují housle - 56 žáků, kytara - 49 žáků, elektronické klávesové nástroje - 46 žáků, zobcová flétna - 38 žáků, trubka - 19 žáků, klarinet - 18 žáků, příčná flétna - 15 žáků, akordeon - 11 žáků, bicí nástroje - 10 žáků, violoncello - 5 žáků, klasické chrámové varhany - 4 žáci, pozoun - 3 žáci, hoboj a fagot po jednom žákovi. Výuku sólového zpěvu 52 žáků navštěvuje 8 žáků a sborového zpěvu.

V kmenovém sídle školy probíhá výuka všech oborů s výjimkou výtvarného, který pracuje v samostatné budově v Rumunské ulici. Hudební obor je dále vyučován na pracovištích v obcích Vranov nad Dyjí, Božice a Dobšice. Všechna místa poskytovaného vzdělání i uvedené umělecké obory jsou v souladu s údaji v rejstříku škol a školských zařízení. Počet vyučovaných žáků se v průběhu posledních let výrazněji nemění. Kolísá kolem 930 žáků. Jejich nejvyšší stanovený počet škola respektuje. Celková maximální kapacita 1 000 žáků je v letošním školním roce naplněna na 94 %. V hudebním oboru je vyučováno 523 žáků, výtvarném 236 žáků, tanečním 130 žáků a literárně-dramatickém 47 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V čele ZUŠ stojí od roku 2012 ředitel jmenovaný do funkce na základě výsledku konkurzního řízení a jeho nový zástupce (od 1. září 2015). Oba splňují kvalifikační předpoklady pro výkon funkce (absolventi konzervatoře tuba a trubka). Ve srovnání s minulou inspekcí v roce 2008 došlo v činnosti školy k pozitivnímu posunu.

Ředitel má jasnou představu o dalším rozvoji ZUŠ. Postupně naplňuje koncepční záměry, které představil v průběhu konkurzu. Jeho hlavní prioritou je zvyšovat uměleckou úroveň vzdělávání a rozvíjet lidské zdroje. Postupnými úpravami zlepšit prostorové a materiální zázemí ZUŠ i na dalších pracovištích. Cíle jsou reálné a v praxi naplňovány.

Dosud se mu podařilo:

- Realizovat důležité stavební úpravy v kmenové budově, především odhlučnění
- Realizovat stavební úpravy v budově výtvarného oboru včetně nového osvětlení
- Zfunkčnit činnost předmětových komisí a umělecké rady
- Postupně zkvalitňovat personální podmínky
- Vytvořit podmínky pro uvedení elektronického systému třídní dokumentace
- Omladit pedagogický sbor

Rezervy přetrvávají:

- V naplňování učebních plánů
- V účinnosti kontroly v naplňování požadavků platných učebních dokumentů
- Ve vysokém zastoupení učitelů pedagogů vyučujících na částečný pracovní úvazek

Činnost školy je po stránce organizační dobře zabezpečena. Navazuje na zaběhnutý systém řízení školy jejím bývalým vedením. Probíhá v souladu s platným organizačním řádem. Povinnosti jednotlivých skupin zaměstnanců školy jsou jasně vymezeny. Ředitel úzce spolupracuje s poradními orgány (pedagogická a umělecká rada a předmětové komise). Snaží se, a to úspěšně, o funkční začlenění těchto orgánů do vzdělávacího procesu. Zvláště zapojení vedoucích předmětových komisí a oborů se pozitivně projevuje v efektivitě

kontroly a tím i důležité zpětné vazby. Jednotně vedené záznamy (protokoly – hospitační záznamy) svědčí o jejím neformálním průběhu a přínosu v oblasti metodického vedení pedagogů. Škola předložila ke kontrole povinnou dokumentaci. Pozitivním posunem je od letošního školního roku převod pedagogické dokumentace do elektronického systému. Přes drobné technické nedostatky, související s krátkou dobou používání, tento krok přináší zcela jasné praktické výhody.

Personální podmínky školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mají jistá specifika, vyplývající z dlouhodobého vývoje. V pedagogickém sboru je vysoké zastoupení učitelů pracujících na částečný pracovní úvazek (31 učitelů z 48). V jeho složení dochází k častým změnám, daných nutností řešit problémy spojené s odchody do důchodu a nástupy na mateřskou dovolenou. Týká se to především oddělení zpěvu a klavíru, což sebou nese v častých případech nežádoucí změny učitelů u jednotlivých žáků. Z hlediska plnění kvalifikační předpokladů jsou personální podmínky celkově velmi dobré. Pouze 4 učitelé pracující na velmi nízký pracovní úvazek (6, 3, 2, 2 vyučovací hodiny) tyto podmínky nesplňují. Sedm učitelů si prohlubuje svoji kvalifikaci dalším vysokoškolským studiem. Vysoký počet (18) vyučujících působí jako aktivní umělci. Do kvality výuky se pozitivně promítá skutečnost, že její naprostá většina probíhá pod vedením učitelů s příslušnou nástrojovou profilací.

V oblasti **materiálních podmínek** ZUŠ, které byly již při minulé inspekci celkově dobré, došlo během působení nového ředitele k dalšímu zkvalitnění. V kmenové budově má škola pro potřeby individuální i kolektivní výuky odpovídající prostorové zázemí. Většina učeben instrumentální výuky prošla stavebními úpravami spojenými s odhlučněním a má veškeré potřebné vybavení. Ke zlepšení došlo v literárně-dramatickém oboru, který rekonstrukcí původního školního bytu získal potřebné materiální zázemí. Taneční obor disponuje prostorným z hlediska funkčnosti dobře vybaveným tanečním sálem. Výuka výtvarného oboru probíhá v samostatné budově, stavebně přizpůsobené vilce, uprostřed zeleně. V tomto objektu se nachází tři zrekonstruované ateliéry s velmi dobrým osvětlením a vybavením. Materiální podmínky všech oborů se systematicky vylepšují, prostorové zázemí a vybavení učebními pomůckami je v některých případech až nadstandartní. Pro výuku na dalších pracovištích má škola základní materiální podmínky. Ve dvou případech probíhá v budovách obecních základních škol, v jednom případě v samostatně pronajatém obecním objektu (Božice). K dalšímu zkvalitňování materiálních podmínek přistupuje vedení školy ve spolupráci s pedagogickým sborem systematicky a cílevědomě, na základě stanovených priorit, což přináší pozitivní výsledky.

Přístup školy k zajištění **bezpečného prostředí** pro vzdělávání žáků je zodpovědný. V předložených, přehledně vedených dokumentech, jsou stanovena bezpečnostní pravidla. Poučení žáků o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví proběhlo při jejich nástupu do školy a bylo zaznamenáno v třídních knihách. O bezpečném prostředí svědčí i počet úrazů – za poslední tři roky byl zaznamenán pouze jeden úraz. Pro bezpečný vstup do školy byly vybaveny obě budovy videotelefonem.

Škola pro realizaci školního vzdělávacího programu získává **finanční prostředky** na přímé náklady na vzdělávání ze státního rozpočtu (13,2 mil. Kč ročně) a z prostředků na provoz od zřizovatele (cca 0,3 mil. Kč ročně). Další prostředky získává ze školního (téměř 2 mil Kč). Škole významně pomáhá i Rodičovský spolek při ZUŠ Znojmo (dopravné na vystoupení, pronájem divadla, ocenění při soutěžích a pro absolventy). Rozsáhlá rekonstrukce budovy výtvarného oboru (byla dokončena v roce 2015) se pohybovala v částce 1.166 tis. Kč. Pravidelně se investuje do nových hudebních nástrojů, v roce 2015 to bylo cca 100 tis. Kč. Žáci jsou přijímáni ke studiu na základě vykonání zkoušky. Kritéria pro jejich přijímání jsou školou stanovena. ZUŠ vychází vstříc možnostem a potřebám žáků a rodičů (vstřícnost při

sestavování rozvrhu žáků s přihlédnutím k jejich věku, vzdálenosti místa bydliště, časové návaznosti výuky hlavního nástroje a přiřazených předmětů). Zákonným zástupcům umožňují učitelé přímou účast ve výuce jejich dětí. Škola má dostatečný fond hudebních nástrojů, které na základě žádosti zákonných zástupců žákům zapůjčuje. Povinnosti a práva žáků a jejich zákonných zástupců jsou přehledně obsažena ve školním řádu, zpracovaném v souladu s příslušným ustanovením školského zákona.

Škola hraje důležitou roli v kulturním životě města i širšího regionu. Úzce spolupracuje s dalšími partnery. Rodičovské sdružení při ZUŠ Znojmo podporuje školu po stránce materiální. Oboustranně přínosná je součinnost s organizací „Znojemská beseda“ a „Znojemský komorní orchestr“, v němž jsou zastoupeni učitelé a někteří vyspělejší žáci. V posledních dvou letech navázala ZUŠ úzkou spolupráci s Musikschule Langau Retz.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhá od 1. září 2012 podle Školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání Základní umělecké školy Znojmo. Tento dokument je formálně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Podle něj jsou vzdělávání žáci přípravného studia, 1. až 4. ročníku základního studia I. a II. stupně. Z hlediska jeho lepší srozumitelnosti pro širší veřejnost doporučuje Česká školní inspekce provést důslednou redakci a sjednocení textu, zejména v oblasti přípravného studia, sborového zpěvu, komorní a souborové hry. Dále doplnit oblast vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a u hodnocení žáků zdůraznit význam slovního hodnocení výkonu. Žáci 5. až 7. ročníku I. stupně jsou vzdělávání dle stávajících platných učebních dokumentů pro základní umělecké vzdělávání.

V organizaci vzdělávání byly zjištěny nedostatky související z nerespektováním časové dotace výuky některých žáků. Zatím, co ve výtvarném oboru je časová dotace stanovena v souladu s učebními dokumenty, není tomu tak v ostatních oborech. Z celkového počtu 131 žáků tanečního oboru je výuka krácena o jednu vyučovací hodinu týdně u 36 žáků, to je 22 %. Z celkového počtu 47 žáků literárně-dramatického oboru je výuka krácena v rozsahu 1 – 2,5 vyučovací hodiny týdně u 10 žáků, to je 18 %. V hudebním oboru je dodržována hodinová časová dotace v individuální výuce. Kolektivní výuka hudební nauky je vyučována v souladu s učebními dokumenty. Problém ovšem je v tom, že řada žáků ji nenavštěvuje. Přestože ředitel má dle vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání možnost v mimořádných případech žáky z pravidelné docházky osvobodit a stanovit náhradní způsob výuky, vyšší počet žáků (výuku nenavštěvuje 23 %) svědčí o tom, že se nejedná o mimořádné a závažné důvody. Výuka komorní a souborové hry je řádně zabezpečena u všech nástrojů vyjma klavíru. V tomto případě probíhá vedle klasické čtyřruční hry dvou žáků, často v početnějších skupinách (někdy až osm žáků), což není zrovna ideální. Škola chybně zařadila jedno žáka 1. ročníku I. stupně do studijního zaměření sborový zpěv, což školní vzdělávací program neumožňuje. Toto studium je dle tohoto dokumentu možné v povinně volitelném předmětu jiného studijního zaměření.

Hospitační činnost v **hudebním oboru** byla zaměřena především na výuku hry na klavír a zpěvu. V individuální výuce kladli vyučující důraz na budování správných elementárních návyků (správný prstoklad, postavení prstů, brániční dýchání, uvolněná hra, atd.). Velkou pozornost věnovali kromě technického rozvoje i výrazové stránce projevu žáků a využívali jejich tvořivých a prezentačních schopností. Tempo práce bylo přiměřené jejich nadání, dispozicím a interpretační zralosti. Dobrá byla i práce s chybou, kde vyučující vysvětlili žákům její příčinu a předvedli její důslednou nápravu. Nejen u starších, ale i u mladších

pedagogů se projevovала značná profesionalita v přístupu k výuce i žákům. Výuka hudební nauky byla vedena se značnou odborností, byly využívány různé pestré formy seznamování s hudební teorií i ověřování znalostí. Žáci byli učitelkami koncentrováni na vyučovanou problematiku a utváření teoreticko praktických kompetencí. Vhodně byl využit dataprojektor, nástěnná notová osnova, magnetické znaky notového písma, ukázky hry na klavír či reprodukce z CD a podobně. Výuka komorní hry byla směřována k přípravě na závěrečný veřejný koncert. Dvě žákyně na housle a klavír zvládaly technicky skladbu velmi dobře. Vyučující vhodně korigovala jejich souhru, kladla důraz na ladění, intonační čistotu a sjednocené frázování prezentované skladby.

Výtvarný obor má ve škole dlouholetou tradici s trvale velmi dobrými výsledky vzdělávání. Výuka je personálně zabezpečena čtyřmi učitelkami, z nichž tři vyučují na plný a jedna na zkrácený pracovní úvazek. Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány u všech vyučujících. Pozitivní zjištění z hospitovaných hodin svědčí o kvalitním, odborně správném a metodicky efektivním způsobu výuky. Vzdělávání se vyznačovalo cílevědomým, promyšleným plánováním jejího obsahu směřujícího k naplňování kompetencí žáků výtvarného oboru. Průběh výuky byl dobře organizován. Žáci přicházeli včas. Chovali se velmi slušně, ukázněně a ohleduplně. S výjimkou jedné skupiny, kdy část z nich byla na škole v přírodě, byla docházka stoprocentní. V úvodu hodin jim vyučující vhodnou formou srozumitelně vysvětlily výtvarný úkol. Systematicky při tom navazovaly na již známé poznatky a osvojené dovednosti. Úkoly byly zadány promyšleně, odpovídaly věku, možnostem a zájmům žáků. Byly pro ně atraktivní a motivující. Žáci pracovali samostatně se zřejmým zájmem a chutí. Učitelky s nimi vstřícně komunikovaly, individuálně a nenásilně je vedly. Byly na ně přiměřeně náročné. Na případné nedostatky citlivě upozorňovaly a hledaly společně možná řešení problému. Podnětné prostředí dobře vybavených ateliérů, partnerský přístup a vzájemné respektování spoluvytvářely pohodovou, tvůrčí pracovní atmosféru. O dobrých výsledcích vzdělávání svědčí kvalitní žákovské výtvarné práce vystavené v prostorách školy a na v době inspekce aktuálně probíhající výstavě výtvarného oboru ZUŠ v Domě umění města Znojma.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Cílem školy je dosáhnout co nejlepších výsledků podle individuálních schopností jednotlivých žáků. Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Jako důležité indikátory v tomto směru slouží výkony žáků na třídních besídkách, koncertech a postupových zkouškách. Úspěšnost potvrzuje nízký počet žáků, kteří předčasně zanechávají studia bez absolvování uceleného vzdělávacího stupně. Mimo přirozený úbytek starších žáků je jejich ročníková struktura vyvážená.

Žáci se pravidelně zapojují do soutěží a soutěžních přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a dalších soutěží. Jsou v nich úspěšní nejen v krajských, ale často i v ústředních kolech. Za poslední tři školní roky dosáhli mimořádné úspěchy žáci ve hře na klarinet, kytaru a elektronické klávesové nástroje. O kvalitní vzdělávacích výsledcích školy žáků všech čtyř oborů rovněž svědčí vysoká úspěšnost v rámci přijímacích zkoušek na střední či vysoké umělecké školy.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- Absence zjištění zásadních nedostatků, které by výrazným způsobem negativně ovlivnily kvalitu činnosti ZUŠ a úroveň jejího vzdělávání
- Systematické vedení školy, naplňování koncepčních záměrů
- Dobré vzdělávací výsledky žáků všech uměleckých oborů prokazované v rámci soutěží ZUŠ a talentových zkoušek na střední a vysoké školy uměleckého zaměření
- Kvalitní práce učitelů sledovaná v rámci hospitační činnosti v hudebním a výtvarném oboru
- Promyšlené, systematické zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání. Realizace stavebních úprav v kmenové budově a v budově výtvarného oboru - prostorové zázemí školy a vybavení učebními pomůckami je v některých případech až nadstandardní (výtvarný obor)
- Kulturnost a estetická podnětnost prostředí, ve kterém výuka probíhá
- Neformálnost a funkčnost předmětových komisí a umělecké rady
- Vytvoření vhodných podmínek pro elektronické vedení třídní dokumentace a její praktická realizace
- Nízká míra fluktuace žáků a vyšší počet žáků absolvující ucelený stupeň vzdělávání

Nedostatky, které vyžadují jejich odstranění, přijetí opatření a zaslání zprávy ČŠI

- Zajistit správnou hodinovou dotaci pro žáky tanečního a literárně-dramatického oboru
- Zajistit výuku dle legislativy kvalifikovanými pedagogy
- Prokazatelně doložit, že zaměstnanci školy byli seznámeni se školním řádem

Slabé stránky

- Vysoký počet učitelů pracujících na pouze částečný pracovní úvazek a s tím spojené problémy
- Velice časté personální změny dané dlouhodobým vývojem a s tím spojené nežádoucí střídání učitelů jednotlivých žáků (především klavírní a pěvecké oddělení)
- Vysoký počet žáků hudebního oboru osvobozených z řádné docházky do hudební nauky

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- Provést úpravu školního vzdělávacího programu

Hodnocení vývoje

- Od minulé inspekce, kde byla škola celkově hodnocena jako dobrá, došlo k jejímu dalším pozitivnímu vývoji.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli/ředitelce školy ve lhůtě do 1. září 2016 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje Čj. 20/155 ze dne 30. dubna 2015
2. Jmenovací dekret – jmenování na pracovní místo ředitele Základní umělecké školy Znojmo s účinností ode dne 1. srpna 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. května 2016
4. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Znojmo vydaný dne 1. září 2012, aktualizovaná platnost k 1. září 2015
5. Školní řád účinný od 1. září 2013
6. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. září 2015 ze dne 13. října 2015
7. Organizační řád platný od 1. září 2011
8. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016
9. Školní matrika
10. Výkazy žáků a vyučovacích hodin ve školním roce 2015/2016
11. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016
12. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2015/2016
13. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků ZUŠ
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2015/2016
15. Hospitační záznamy za školní rok 2015/2016
16. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016
17. Kniha úrazů
18. Účetní závěrka za roky 2013, 2014 a 2015 (Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12., Hlavní kniha analytická, Finanční vypořádání účelově poskytnutých prostředků, Plnění plánu za období)
19. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách ze dne 1. května 2013
20. Rozbor o úrazovosti ve školním roce 2014/2015
21. Opatření pro činnost při vzniku mimořádné události ze dne 15. října 2014
22. Záznam o provedení periodického školení zaměstnanců v oblasti BOZP a PO dne 24. listopadu 2015
23. Zpráva o revizi elektrického spotřebiče ze dne 18. března 2015
24. Traumatologický plán ze dne 2. ledna 2014
25. Inspekční zpráva ze dne 23. dubna 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Brauner, školní inspektor

Mgr. Jiří Brauner v.r.

Ing. Jiří Koc, kontrolní pracovník

Ing. Jiří Koc v.r.

PhDr. Vlastimil Chalupa, odborník pro základní umělecké vzdělávání

PhDr. Vlastimil Chalupa v.r.

PaedDr. Jiří Kachlík, odborník pro základní umělecké vzdělávání

PaedDr. Jiří Kachlík v.r.

V Brně dne 23. června 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jaromír Berka, ředitel školy

Jaromír Berka v.r.

Ve Znojmě dne 29. června 2016